

سه‌رده می‌گولین - ۸

حه‌زره‌تی
فاتیمه

په‌زای خوای لیبت

د. عومه‌ر یلماز

حزره‌تی فاتیحه

(پرهزای خوی لیبت)

سه‌رده‌می گولین - ۸

حه زره‌تی فاتیمه

(پره‌زای خوی لیبت)

د. عومهر یلماز

سهردهمی گولین

۸

هه زردتی فاتیمه

(رهزای خوی لنینت)

نووسینی: د. عومهر یلماز

هرگیرانی: دهستهی هرگیرانی دهزگای چاپ و پهخشی کانی عیرفان

چاپی یه کهم: نازار - ۲۰۱۶

له بهر نوبه رایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان ژمارهی سپاردنی

(۱۳۱) ی سالی (۲۰۱۶) ی پیندراوه

تیراژ: ۳۰۰۰

شوتنی چاپ

Nese

Nese Matbaacılık - İstanbul - TURKEY

+90 212 886 83 30

www.nesematbaacilik.com

هه مموه مافینکی له بهر گرتهوه و بلاوکردنهوهی پارێزراوه.

Copyright © Irfan Publishing 2016

دهزگای چاپ و پهخشی کانی عیرفان

ناورۆك

- ۸..... ھەزرىتى فاتىمە
- ۱۳..... نوژۇر كۆردىن لە كەعبەنى پىرۇزدا
- ۱۵..... يەكەم نامۇزگارى بۇ ھەزرىتى فاتىمە
- ۱۷..... تودۇمى يىباومۇرەكانى مەككە
- ۱۸..... مەردايەتتى نەبو سوفيان
- ۲۰..... ھىجرەتى ھەزرىتى فاتىمەنى داىكمان
- ۲۲..... سۆز و خۆشەويستىنى نىوان باوك و كىچ
- ۲۷..... ھاسەرگىرى ھەزرىتى فاتىمە
- ۲۹..... دابەشكردنى كار
- ۳۲..... يادى خوائ گەورە
- ۳۴..... ھەزرىتى فاتىمەنى داىكمان و نوژۇر كۆردىن
- ۳۸..... دابە فاتىمە و قورىيانى كۆردىن
- ۴۱..... خۇباراستن لە زىادەمۇسى (ئىسراف)
- ۴۴..... نزاكەنى ھەزرىتى فاتىمەنى داىكمان
- ۴۵..... ھەستىيارى بەرامبەر ھەدەقە

- ٤٦.....نازاري جودايي خوشك
- ٤٧.....ههزرتي فاتيمه دايكمان له جهنگي نوخودا
- ٤٩.....پتفه مبهري دادپه رور
- ٥١.....منداله كاني ههزرتي فاتيمه دايكمان
- ٥٢.....ههزرتي ههسن
- ٥٥.....ههزرتي حوسين
- ٥٦.....ههزرتي محسين
- ٥٨.....هاوده مه بچو كه كه ي ههزرتي فاتيمه دايكمان
- ٦١.....ژياني سادهي فاتيمه دايكمان
- ٦٣.....موزديه له پني ههزرتي فاتيمه دايكمان وه
- ٦٥.....ستايشكردني ههزرتي فاتيمه دايكمان
- ٦٨.....يادگار سه كاني ههزرتي فاتيمه دايكمان له گهل پتفه مبهري خوادا
- ٧٠.....گرنگي سوزده
- ٧١.....نهو نزايه ي پتوسته بهر له نوستن بخوتنرت
- ٧٣.....ساتي گيرابووني نزا له پوژي ههينيدا
- ٧٥.....كاتي خوژئاوا بوون
- ٧٩.....ههزرتي فاتيمه دايكمان له پاش كوچي دوايي پتفه مبهري خوا
- ٨١.....نه خوشك مونتني ههزرتي فاتيمه دايكمان
- ٨٣.....كوچي دوايي ههزرتي فاتيمه دايكمان

حہ زرہ تہی
فاتیمہ

ح زره تی فاتیسه

سالی شەش سەد و شەشی زاینی بوو. خۆر بە هینمی بەسەر
لوتکە ی چیا ی حیراوە هەڵدەهات، سلاوی لە پیڤەمبەری خوا دەکرد
(دروودی خوی لیبت) و خەلکی مەککە ی بەخەبەر دەهێنایەو.
لە پۆزێکی نوێدا کە تەواو ماندووی دەستی جەنگی درێڤخایەنی
نیوان هۆزەکان بوون، دەبوو بێنەری دووبارە بنیاتنانەوی کەعبە ی
پیرۆز. کەعبە ی پیرۆز چین لەسەر چین هەڵدەچنرا و بنیات دەنرا،
بەلام کاتی دانانەوی بەردمەشە کە لە شوێنی خۆیدا، ناکۆکی و
لیکێنە گەشتن کەوتە نیوان هۆزەکانەو. هەر هۆزە و نەرمکی دانانی
بەردمەشە کە ی بە مافی خۆی دەزانی، بۆیە هیندی نەما بوو
لەنیواناندا جەنگ بەرپا بێت. دروستبوونی ئەو ناکۆکییە ی
نیوانیان لە گرنگی بەردمەشە کەووە سەرچاوی دەگرت، چونکە

ئەبۇ بەردەرەشە جۈرئەتلىك لەكاتى بىياتنانى كەعبەدا بۇ ھەزرىتى
ئىبراھىمى ھىتابوو.

ئەبۇ ئومەييە سەرکردى قورەيش ھاتە دەنگ و بە
مەككەيەكانى وت:

”ئەي خەلىكى قورەيش! يەكەنك بىكەنە داۋر لەئىتو خۇتاندە
با كۆتايى بەم ناكۆكەيە بھىتت. مەن بىرۈكەيەكم ھەيە بۇتان
يىگومان پاش كەمىكى تر كەسەك دېتە ژوورەو، يەكەم كەس كە
ھاتە ژوورەو بىكەنە داۋر لەئىتوتاندە و چى وت بەقسەي بىكەن.“

بىرۈكەكەي ئەبۇ ئومەييە جىنى پەسەندە بو، ھەربۇيە بىريارىاندە
يەكەم كەس كە ھاتە ژوورەو بىكەنە داۋر و ھەرچى بلىت بەگوتى
بىكەن. پۇژى دووشەمە بو نامادىبوان ھەموو چاۋيان بىريبوو
دەرگاگە و چاۋەرپى كەسەكەيەن دەكرد كە يىتە ژوورەو. لەكۆتايىدە
كەسەك ھات و ئەو كەسەش پىتەمبەرى نازىزمان بو (دروودى
خوای لىيىت) كە نازناۋى مەھمەدى پاستىگۇيان لى نابوو.

ئەو جىنى مەتەنەي ھەمووان بو. بۇيە مەككەيەكان تىكرا وتيان
”ئەو مەھمەدى پاستىگۇ ھات، نىمە پازىن بەھەر بىريارىك ئەو
يىلدە.“

پىتەمبەرى نازىزمان (دروودى خوای لىيىت) لەپىشدا گوتى لى
گرتن و لەپاشان عەباكەي سەرشانى داگرت و پايخست، بەردە
رەشەكەي ھەلگرت و خستىيە سەر عەباكە.

پاشان، بە قورمىشىيەكانى فەرموو ”با سەرکردەى ھەر ھۆزىك لە
لايەكەوہ عەباكە بگىرىت و بەرزى بكاتەوہ.“

ھەموو بە دلخۆشىيەوہ فەرمانەكەيان جىبەجىكرد چونكە بەم شىوہ
ھەموو ھۆزەكان بەشدارىوون لە دانانەوہى بەردەپەشەكە، لەپاشان
پىغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىيىت) بەردەكەى ھەلگىرت
و خستىيەوہ شوتنى خۆى، بەم جۆرەش بەخۆشى كۆتايى بە
ناكۆكىيەكەى نيوانيان ھىنا.

لە سالى نۆزمىكردنەوہى كەعبەى پىرۆزدا پىغەمبەرى نازىزمان
(دروودى خواى لىيىت) كچىكى بوو و ناوى لىنا فاتىمە. لەپىش
فاتىمەش پىغەمبەرى خوا (دروودى خواى لىيىت) كچى تىرى
ھەبوو بەلام جىي ھەزرىتى فاتىمە جىياواز بوو.

ھەزرىتى فاتىمە لە تەمەنىكى كەمدا داىكى نازىزى كە
ھەزرىتى خەديجە بوو كۆچى دواى كردبوو، ھەربۆيە بە بى نازى

دايك گەورە بوويۇد. پىغەمبەرى خوا (درودى خاى لىيىت) زۆرى خۇشەمويست، نەدەزانرا ھەروەك پىغەمبەر بە يىتازى دايك گەورەبويى بوو، ياخود زۆر لە پىغەمبەرى خوا چوونى بوو كە ھىندە نەوى لە باوكىيەو نزيك كەردبوويەو؟ بەلام بەجۆرنك تەختى لە دلى پىغەمبەرى خوادا دانابوو كە پىغەمبەر (درودى خاى لىيىت) بەردەوام دەربارەى ھەزرىتى فاتىمە دەيفەرموو "فاتىمە پارچەيەكە لە من."

نازانراى ھەزرىتى فاتىمەى دايكمان (رەزاي خاى لىيىت) "دايكى باوكى خۆى" بوو ھۆكارى نەمەش بۆ نەو دەگەرئىتتەو كە كاتىك باپىرى پىغەمبەرى خوا (درودى خاى لىيىت) كۆچى دواى كرد، نەبو تالىبى مامى و فاتىمەى خىزانى ھەر لە تەمەنى ھەشت سالىيەو نەركى بەخىوكردنى پىغەمبەرى خايمان گرتبەو نەستۆ (درودى خاى لىيىت) فاتىمەى خىزانى مامى پىغەمبەر چاكەى زۆرى بەسەر پىغەمبەرى خواو ھەبوو، بەجۆرنك گەنگى بە پىغەمبەرى خوا دەدا كە لەپىش منداڵەكانى خۆى ناننى دەدايە و دىگۆرپى. ھەربۆيە پىغەمبەرى ئىمەش (درودى خاى لىيىت) نمونەى وەفا بوو، چاكەى داىە فاتىمەى لەياد نەچوويو و لە خۇشىي نەو ناوى كچەكەى نا فاتىمە و نازناوى "دايكى باوكى خۆى" پى بەخشى. دەرگىت ناوى فاتىمە لە ناوى داپىرى پىغەمبەرىشەو ھاتىيىت كە نەويش ناوى فاتىمە بوو،

همروها دایکی همزرمی خه دیجهش (پرمزای خوی لیبت) به
همان شیوه نای فاتیمة بوو.

فاتیمه به مانای دوورخستنه وه دیت، نازناوی فاتیمة
زهراش به مانای نموه دیت که خاومنی پوخسارنکی جونی
مانگناسا بووه و، له ناو مندالّه کانی پیغه مبهری خوادا همزرمی
فاتیمه زیاده مندالّه کانی تر له پیغه مبهری خوا چووه، همنه
جاریش به فاتیمة به تول ناودمرا که به واتای پاکیزه دیت. نه
دوو نازناویش تمواو شایه نی همزرمی فاتیمة بوون (پرمزای خوی
لیبت) چونکه هم خاومن پوخسارنکی جوان بوو، هم زور به ناکه
و پهرشت بهرز بوو.

نویشگر دان له که عېدی پیروزدا

پتغمه‌بهری خوا (دروودی خوی لیبت) له‌ناو که عېدی
پیروزدا نوږی ده‌کرد و بیباوم‌پانیش له ده‌وری بوون. پوژی پتشیو
وشرنکیان له‌وناوه سهرپ‌پیو.

نېو جهلی سهرده‌سته‌ی بیباوم‌پان به‌وانه‌ی چوارده‌وری وت
”که‌س هدی پ‌یخوله‌ی نه‌و وشره بخاته سهر شانی محممه‌د
کاتیک که پوشته سوژده‌وه؟“

عوبه که گوی له‌م داواکاریه بوو پ‌یخوله‌ک‌ی ه‌لگرت و
خستیه سهر پستی پتغمه‌بهری نازیزمان (دروودی خوی لیبت)،
نېو جهل و ه‌ورپ‌یکانی‌شی دایانه قاقای پ‌یکه‌نین و له‌تار پ‌یکه‌نین
خه‌ریک بوو ده‌که‌وتن به‌سهر به‌کدا. کاتیک ه‌زرم‌تی فاتیمه نه‌م
دیمه‌نه‌ی بی‌نی خیرا پوشت و پ‌یخوله‌ک‌ی له‌سهر پستی

باوکی لادا. زور دلگران ده‌وو به‌م کاره چموتانه‌ی
به‌رامبه‌ر باوکی خوشه‌ویستی ده‌کرا.

پتغه مبهري نازيزيشمان كه له نوټزه كهي بوويهوه دلي دايهوه ر
پتي وت:

- خه م مه خو كچه كه م! خوي گه وړه باوكت سهرده خات.

پاشان دهسته كاني بو ناسمان بهر زكړدهوه و دهستي كرد به نزاكردن
و فدرمروي "خوايه گيان هم كو مه له قورميشيه حواله ي تو
ده كه م، خوايه گيان نه بو جه هل و عوتبه و شهيبه و وه ليد و عوتبه
حواله ي لاي تو ده كه م."

نهو ناوانه له سهر كړده كاني بيا و پران بوون، كاتيك گرييان له
نزاكهي سهر و مرمان بوو (دروودي خوي ليبيټ)، ترس دايگرتن و
له پيښه نين كه و تن. چونكه نه و انيش باو پران به گيرابووني نهو
نزاiane هه بوو كه له كه عبه ي پيرو زدا ده كران. پاش ماويه كي كم
نهوه ي لتي دهرسان يه خه ي گرتن و هه موويان له جهنگي به دردا
له نارچوون.

یەكەم ئاموژكارى بو

حەزرىتى فاتیمە

سەرەتای پۇژەكانى يىغەمبەريونى سەرورمان بو
(درودى خوى لييت) كه به هەولكى له توانای مرۆف بەدمرە
هەولى ناساندنى خوى تاك و تەنهاى دەدا به خەلكى. حەزرىتى
فاتیمەى دایكىشمان (پەزای خوى لييت) كه هیشتا منداڵ بوو
بەردەوام لە گەل سەرورمان بوو و لى جیانەدمووبو. پۇژىك
فەرمان به سەرورمان كرا كه بانگەوازی خزمەكانى خوى بكات
بۆ ئایىنى ئىسلام.

يىغەمبەرى خواش يەكسەر هەستا، خەلكى بانگکردو پى
فەرموون ”ئەى خەلكى قورمیش خۆتان له سزای خوى گەورە
پيارژن، ئەگەرنا من هیچم لە دەستنايهت و ناتوانم بتانپارژم.“

لەپاشان پەروى كردە حەزرىتى فاتیمەى جگەرگۆشەى و

پى فەرموو ”مىچى خۆم خۆت پيارژە لە ناگرى دۆزەخ،

نه گهر فرمانه کانی خوی گه وره جیبه جی نه کدیت من هیچم
لهدمستنایه ت و ناتوانم پارژگاریت لییکهم.

تورودىيىپ دوزىگىنى مەزگە

ئەبو تالىبى مامى يىغەمبەرى خوا (درودى خۇاى لىيىت) تا
لە ژياندا بوو بىردەوام پشتىوانى يىغەمبەرى خوا بوو، بەلام لەپاش
كۆچى دواى ئەبو تالىب، يىباۋەران بە دواى ھەلىكنا دەگەرمان
تا نازارى يىغەمبەرى خوا بىلەن (درودى خۇاى لىيىت). تەنەندەت
جارتىكان خۇلىان كەرد بە سەرى پىرۇزىدا. كاتىك گەرايمە مالمۇە
ھەزرىتى فاتىمە دايىكان لەلايەك بۇ باۋكى دەگىيا و لەلايەك
خۇلى سەرى يىغەمبەرى نازىزى دىقەكاند و خاۋىنى دەكردەۋە.
يىغەمبەرى نازدارىشان بەمبۇرە دلى دەدايمە ”مەگى كەچى
شېرىنم! دلىابە خۇاى گەۋرە لە شەرى يىباۋەران دەمبارتۇنت،
تا ئەبو تالىبى مامم لە ژياندا بوو كەس نەيدەۋىزا بەمشىۋىپە
ھەلسۈكەتم لەگەلدا بكات.“

مه روايه تيبی

له بو سوفیان

له سالانی سهرتای پیغه مبرایم تیدا نهك همر پیغه مبری
نازیرمان (دروودی خوی لیبت) بهلكو خزمانی پیغه مبری
خواش بهر شالوی سزا و نه شكمنجهی ییباوهران ده كهوتن. تنانن
منداله كانی پیغه مبری خواش (دروودی خوی لیبت) زورجار
پرویم پروی ههلسوكهوتی ناشیرین دهبرونهوه. جارنکیان ههزرتی
فاتیمه (پرمزای خوی لیبت) له گهله تهوی هیشتا مندال بو
پرویم پروی قسهی پرمقی نهبو جهله بویموه. بهلام نهبو سوفیان
له گهله تهوی هیشتا موسلمان نهبو ویوو، بهرامبر نهبو جهله
وهستایموه و له سهر ههزرتی فاتیمه ی کردوه. نهه ههلسوكهوتی

نەبو سوفیان زۆر کاری لە پێغه مبه‌ری خوا (درودى خوای لیبیت)
کرد و پێغه مبه‌ری خواش ستایشی کرد. قسه‌ی پێغه مبه‌ری خو له
دەرگانه‌ی خوای گه‌وره‌دا زۆر به به‌هایه، نه‌وه بوو نه‌بو سوفیان له
پۆزی فه‌تحي مه‌که‌که‌دا شادبوو به نایینی نیسلام و موسلمان بوو.

هه‌جهره‌تی سه‌زره‌تی فاتیمه‌ی دایکمان

هه‌زهرتی فاتیمه ته‌مه‌نی گه‌شتبووه نزیك هه‌ژده سال كه
پێغه‌مبه‌ری خۆشه‌ویستمان (دروودی خوای لیبت) كۆچی كرد
بۆ مه‌دینه، به‌لام هه‌شتا جگه‌رگۆشه‌كه‌ی (هه‌زهرتی فاتیمه‌ی
دایكمان) له‌ مه‌كه‌كه‌ بوو.

پاش ته‌واوبوونی كاری بنیاتنانی مزگه‌وته‌كه‌ی پێغه‌مبه‌ری خوا،
پێغه‌مبه‌ر (دروودی خوای لیبت) پێنج سه‌د دره‌مه‌ی زیو و دوو
وشتی دا به‌ هه‌زهرتی زه‌یدی كو‌ری حارس و هاو‌لێکی دی به‌
ناوی رافیع، نه‌ركی نه‌م دوو هاو‌له‌ به‌ڕێژه هه‌ینانی هه‌زهرتی فاتیمه‌ی
دایكمان و نه‌ندامه‌كانی تری خه‌زانی پێغه‌مبه‌ری خوا بوو بۆ مه‌دینه.

هزرهتی زمیدی کوپی حارس و هزرهتی رافیع به جوانترین
شیوه نهرکی سهرشانیان جیبه جی کرد، هزرهتی فاتیمه دی دایکمان
به هاوکاری نهم دوو هاومله بهرپژره توانی بی هیچ نارپه هتیههک
کوچ بکات بو مه دینه.

لهو کاتانه دا پیغه مبهری نازداریشمان (دروودی خوی لیبت) له
مه دینه له مالی نه بو نه ییوی نه نصاریدا ده مایه وه.

سوز و خوشه ويستين نيوان باوك و كچ

هەركاتێك پرسیار لە پێغه مبه‌ری خوا بکرایه (دروودی خوای لیبت)
"نایا لەناو خێزانە کە ی خۆتدا کێت لە هەمووان زیاتر خوشدەوت؟"
بەردەوام دەیفەرموو "فاتیمەم لەناو خێزانە کەمدا لە هەموو کەس
زیاتر خوشدەوت." هەركاتێك هەزرەتی فاتیمە ی دایکمان بەاتایەت
خزمەتی پێغه مبه‌ری خوا (دروودی خوای لیبت) لەبەری هەڵمنا
و بەخێرهاتنی دەکرد و لە جینگە کە ی خۆیدا دایدەنیشاندا، بە
هەمان شێوە هەركاتێك پێغه مبه‌ری خواش (دروودی خوای لیبت)
بەرۆشایەتە لای هەزرەتی فاتیمە ی دایکمان، لەبەری هەڵمنا یە
و دەستی ماچە کرد و لە جینگە کە ی خۆیدا دایدەنیشاندا.

پتفه مبهري نازيزمان (دروودی خواي لييت) همركاتيك له
سه ندر بگمرايتموه له پيشدا له مزگموته كې خوي دوو پرکات
نوړي ده كړد و پاشان راستموخو دپروشته لاي حذرهي فاتيمه
دايكان.

پوړتلك پتفه مبهري خوا (دروودی خواي لييت) سرداني
حذرهي علي و دايكي موسلمانان حذرهي فاتيمه كړد،
حذرهي علي و فاتيمه له نيوان خوياندا قسيمان ده كړد و پتفه كنين،
به لام كاتيك پتفه مبهري خويان بيني يتلنگ بوون.

پتفه مبهري خواش (دروودی خواي لييت) لي پرسين:

— بوجي پتفه كنين و كه متان بيني يتلنگ بوون؟

فاتيمه دايكان (پرواي خواي لييت) وه لاميدايوه و
فروموي:

— بابه گيان علي دليت ”پتفه مبهري خوا (دروودی خواي
لييت) مني له تو زياتر خوشدوت“، منيش دليم ”نه خير،
پتفه مبهري خوا مني زياتر خوشدوت.“

پتفه مبهري خوا (دروودی خواي لييت) به وه لامه كې حذرهي
فاتيمه (پرواي خواي لييت) زمرده خنه گرتي، خوشيستي
حذرهي فاتيمه له همرو كس زياتر له لايمن پتفه مبهري
خواوه، شتيكي سروشتي بوو، به لام حذرهي عديش

خاومى شوتىنكى جياواز بوو له دلى پىغه مبهردا (درودى خواى لىيىت). نمو چمندين جار له مەيدانى جەنگدا له پىتناو پاراستى گيانى پىغه مبهردا گيانفیداiane ژيانى خوى خستووته مەترىيەر و تمنانت له رۇژى كۆچكردنيدا بۇ مەدينه له پىنخەفەكى پىغه مبهري خوادا نوست، له گەل نەوشدا كه ديمزاني پلانى كوشتنى له نارادايه.

وہلامى سەرومى سولتانی گوشتار بەجۆرتك بوو كه هەردوکیانی دلخۆش کرد:

— فاتیمە کچی خۆم! له پروانگەى سۆزى باوکایەتییەوه نۆ خوشەوێستەرین کەسى بۆ من، بەلام بەهای عەلیش له چاری مندا زیاتره له تۆ.

لەناو مندا له کانی پىغه مبهري خوادا (درودى خواى لىيىت) هەزرەتى فاتیمەى دایکمان له هەموویان زیاتر شیوى چووبووه

سەر پىغەمبەرى خوا، ھەزرەتى عائىشەى دايىكمان بەم شىۋىمە
باسى ئەم لىكچۈنە دەگات ”گەسم نەدىۋە ھىندى فائىمە لە
پىغەمبەرى خوا بچىت (دروودى خۋاى لىيىت).“

رۇژىك ھەزرەتى فائىمەى دايىكمان داۋاى شانە لە پىغەمبەرى
خوا دەگات (دروودى خۋاى لىيىت)، پىغەمبەرى خواش (دروودى
خۋاى لىيىت) خىرا ۋە فۋانى ھاملى دىئىرتە بازارپ و پىتى
دەفەرمىت ”ئەى ۋە فۋان! خىرا برۇ بازارپ و دوو شانەى عاج
بكرە بۇ فائىمە.“

لە جىيەكى تردا پىغەمبەرى نازىزمان (دروودى خۋاى لىيىت)
دىربارى ھەزرەتى فائىمە دەفەرمىت ”فائىمە پارچەيەكە لە من،
ئەۋى ئەم برەنجىيىت ئەۋە منى رەنجاندوۋە.“

پىغەمبەرى خوا (دروودى خۋاى لىيىت) ھەركاتىك بۇى
برەخساپە سەردانى مالى ھەزرەتى فائىمە و ھەزرەتى عەلى دەکرد
و لەئىۋانىندا دادەنىشت، ھەزرەتى فائىمەش بە ھەمان شىۋە زوۋ
زوۋ سەردانى نازىزمانى دەکرد و لە خزمەتىدا دەبوۋ، لە يەككىك لەۋ
جارانەدا پىغەمبەرى خوا ھەزرەتى عەلى و ھەزرەتى فائىمە و
ھەسەن و ھوسەينى كوپيان دەھىيىتتە ژىر عەباكىمەۋە، لە خۋاى
گەۋرە دەپارپىتەۋە و دەفەرمىت ”خۋاى گەۋرە ئەمانە لە خىزانى
من، لە ھەمرو خراپەيدەك بىيانپارتزە و لىيان خۇشبىە.“

تایبتمندییه کی تری هزارهتی فاتیحهی دایکمان نموه بوو که
پهچله کی پیغمبری سهرور له ږنگه منداله کانی نموه
بمردوام بووه. بهم هویه شموه نموه کانی هزارهتی فاتیحه به شریف
و سید بانگکراون و ناویانگیان دهرکردووه.

هاوسه گرگیریی سه زردتیی فاتیما

باش تئیمربوونی دوو سال به سهر کؤچدا هه زردتیی فاتیما
له گهله هه زردتیی عه لیدا هاوسه گرگیری نه نجامدا.

کاتیک هه زردتیی فاتیما (پهزای خوی لیبت) کیژنکی لاو
بو، چه ندین کهس داواکاری هاوسه گرگیریان پیشکه شکرد. به لام
پهغه مبهری خوا (دروودی خوی لیبت) به شیومه کی جوان نه
داواکاریانیه ده دایه دواوه، چونکه نهو کهسه ی که به خته وهر دهو
به هاوسه رتیی هه زردتیی فاتیما کهسه ی دی نه بوو جگه له هه زردتیی
عه لی، لهو کاته دا که هه زردتیی عه لی دیو یست هه زردتیی فاتیما
بخوازیت گهنجیکی هه زار بوو، تا نهو پادیه ی هیچی شک نه دبرد
بیکاته مارمی هه زردتیی فاتیما، به لام بو که سیکی جوامیری وه
هه زردتیی عه لی دۆزینهوی پینگه چاره سهخت نه بوو. نهو بوو نهو
غه نیمه ته ی له جەنگی به دردا دهستی کهوتبوو فروشتی و هه ندیک
زیوی لیکری و کردیه مارمی هه زردتیی فاتیما ی دایکمان.

له کاتی گواستنه و هاشیدا نا و مال هه که ی هه زرتی فاتی مه ی دایکمان
 پینکها تبوو له سه رچه فیکی قه دیقه، پشتیه کی چه رم که ناوه کی
 پوو شی خورمای تیدا بوو، دوو دانه ده ستار و دوو کونه ی ناو له گهل
 هه ندیک بۆنی خۆش. به مشیویه هه زرتی عه لی و هه زرتی فاتی مه
 چه رونه که زاوه ی هاوسه رگی ریه وه و خانه ی به خته و هریان پینکوما.
 له ساله کانی یه که می نه م هاوسه رگی ریه یاندا هه زرتی هه سن
 و حوسه ی هاتنه دنیا وه و له ساله کانی دواتریشدا نوم که ل سوم و
 زهینه ب و مو حسین که هه ر به مندالی کۆچی دوا یی کرد هاتنه
 دنیا وه.

دابە شىكرىنى كىلار

كاتبك حەزرەتى فاتىمەى دايىكان و حەزرەتى عدلى گەشتىن
بەيەك لەنتو خۇياندا كارەكانيان دابەشكرى، بەجۇرىك كە ھەمىرو
نىش و كارەكانى دەرمەو حەزرەتى عدلى جىيەجىي دەكرى و كارەكانى
مالەوئەش حەزرەتى فاتىمەى دايىكان جىيەجىي دەكرى.

حەزرەتى فاتىمە (پەزىلى خۇاى لىيىت) خۇى لە مالەو بە
دەستارەكەى ئاردى بۇ خۇيان دەھارى.

پۇژىك پىغەمبەرى خوا (درودى خۇاى لىيىت) بە مەبەستى
سەردان ھاتە مالى حەزرەتى فاتىمە، لە دەرگاى دا و مۇلەتى
چۈنە ژورەوى خواست، پەشتى پىغەمبەرى خوا وھابو بى
مۇلەت خواستىن ھەرگىز نەدەرۋىشتە مالانەو، پاش ئەوى مۇلەتى
دەرگەرت پۇشتە ژورەو، بەلام حەزرەتى عدلى و ھوسەينى نەبىنى،
پەرسى:

— كچى خۇم عدلى نامۇزام لە كۈنە؟

هزرمتی فاتیمه (پرمزای خوای لیبیت) وه لایمی دیمور و
فهرمووی:

— نازانم بابیه گیان، دمنگه دمنگیک له نیوانماندا دروست بور.
نموش ههستا پرۆشته دهموره ئیدی نازانه له کوریه.

له پاشان پیغه مبهیری خوا (دروودی خوای لیبیت) پرۆشته دهموره
و به هاووله کدی وت که خیرا هزرمتی عدلی بو بمۆزتمود. پتر
که مینک هاووله کدی ههوالی پیگه یاندوده که هزرمتی عدلی نه
مزگموته، پیغه مبهیری خواش (دروودی خوای لیبیت) پرۆشته ای
هزرمتی عدلی و فهرمووی ”ههسته نهی نمو که سهی که خۆی
سهرقالی خۆل کردوده.“

کاتیک هزرمتی عدلی پیغه مبهیری خوای به سهر سهریموده بی
(دروودی خوای لیبیت) خیرا ههستایموده سهر پی و بهیه کمو، پرۆشته
بۆلای هزرمتی فاتیمه. پیغه مبهیری نازیزمان (دروودی خوای لیبیت)

لە گەل ھەردووکیان قسەى کرد و کۆتایی بە ناکۆکییەکەى نێوانیان
هێنا و ناشتی کردنەوه، کاتیك لە مالى ھەزرەتى فاتیمەى دایکمان
و ھەزرەتى عەلى (پەرزای خۆى لیبێت) ھاتە دەرەوه زەرەخەنە لە
لێوى پیرۆزى دەبارى، بەجۆرێك كە سەرنجى ھاوێلانێ پراکێشا و
لێیان پرسى:

— نەى پێغەمبەرى خوا كە پۆشتیتە مالى فاتیمەوه دڵگران
و خەمبار بوویت، كە ھاتیتە دەرەوه دڵخۆشى بە روخسارتەوه
دەركەوتوو.

پێغەمبەرى خوا (دروودى خۆى لیبێت) وەلامى دانەوه و
فەرموى:

— نێوانى دوو كەسى نازیز و خۆشەویستى خۆم چاك كەردووتمەوه،
نیدی چۆن دڵخۆش نەبم؟.

یادی خوائی که وره

هه زره تی فاتیحه، ههستان و دانیشتن و پرۆشتن و قسه کردن و...
به کورتی هه مورو هه لسوکه و تیکی هه زره تی فاتیحه له پێغه مبهری
خوا ده چوو (دروودی خوا ی لیبت). وهك نهو هه له مستا، وهك نهو
داده نیشته، قسه کردنی وهك نهو و نیگاشی هه ر چوو یوووه سه ر نهو.
ژیانه ساده که شی هه ر وهك ژیا نی سه روهرمان بوو.

پۆژێك كۆمه لێك دیل هینرانه مه دینه، کاتیك هه زره تی فاتیحه
(پهزای خوا ی لیبت) نه مه ی بیست، راسته وخۆ هاته لای
پێغه مبهری نازیزمان مه بهستی نه وه ی که خزمه تکارێك وه رگرته
تا له کاروباره کاندایار مه تی بدات، چونکه هه زره تی فاتیحه که هه ر
خۆی ناردی به ده ستاره که دروسته کرد زۆر مانده و ده بوو، هه زره تی

عەلەش لە هێنانی ناوی پێویست لە بیرەكموێ بۆ مالمو، بە هەمان
شێوە زۆر مانوو دهبوو.

بەلام پێغه‌مبەری خوا (درودی خۆی لێییت) داواکارییه‌کی
هەزرەتی فاتیمە جێبەجێ نەکرد چونکە نمو کەسە بۆ کاروباری
موسلمانە هەزارەکان لە مزگەوتە‌کەدا پێویست بوو، بەلام لەبری
نمو پێغه‌مبەری سەرورمان نامۆژگارییه‌کی هەزرەتی فاتیمە
کرد و پێی فەرموو "کاتێک دەرۆیتە جێگاوه‌ سی و سی جار
"سبحان الله" و سی و سی جار "الحمد لله" و سی و سی جار "الله
اکبر" بخوێنە باشترە لە هەر خزمەتکاریک."

هەزرەتی عەلی (پەزای خۆی لێییت) دیفەرموو هەزرەتی
فاتیمە (پەزای خۆی لێییت) هەرگیز نمو فەرمایشتە پێغه‌مبەری
خۆی (درودی خۆی لێییت) واز لێ نەهێنا و بەردوام جێبەجێ
دەکرد.

حەزرەتی فاتیما دایکان و نوێژکردن

پاش ئەوی ئەو نایەتە هاتە خوارووە کە داوای لە سەرورمان
دەکرد فەرمان بەکات بە ئەندامانی خێزانەکەی بۆ بەنەنجام گەیاندنی
نوێژ، ئیدی پێغه مەبری خوا (دروودی خواى لیبت) وەك خۆرەك
هەموو بیانییهك حەزرەتی فاتیماى دایکمانى بە خەبەردەهێنا بۆ
نوێژی بمانی.

حەزرەتی حوسەین کاتێک منداڵ بوو، جارێکیان نەخۆش دەیت و
تا درەنگانێک ناخەوت، حەزرەتی فاتیماى دایکمان زۆر ماندوودەیت
بە دیاریسەو و ناتوانی بەنوێت، تا ئەوی نزیک کاتی نوێژی بمانی
حەزرەتی حوسەین دەنوێت، حەزرەتی فاتیماى دایکیشمان نوێژی

بەيانی دەکات و دەنووت. پێغه مبهري خواش (دروودی خواي لیبیت) له پاش نوێژی بهیانی سهرك ديدات له ههزرهتی فاتیمه (پهزای خواي لیبیت).

کاتێک دهیبینیت ههزرهتی فاتیمه نوستوو (پهزای خواي لیبیت) وادهزانیت به خه بهر نه هاتوو بۆ نوێژی بهیانی، بۆیه بانگی دهکات و پێی دملیت ”کچی شیرینم! نه کهیت پشت بهوه بیهستیت که کچی پێغه مبهري خوات و که مهتره می له نوێژه کانتدا بکهیت، سوند به خواي گهوره نه گهر پێنج نوێژه فهززه کان نه انجام نه دیت، ناچیت به ههشته وه.“

جارێکی دیکه ش کاتێک ههزرهتی فاتیمه له کاتی نوێژی بهیانیدا خهوی لیده کهووت، پێغه مبهري خوا (دروودی خواي لیبیت) پێی دهفرمووت ”کچی شیرینم ههسته و له بێ ناگایان مه به! ناماده به بۆ نهو پڕۆزییهی که نیعمهتی خواي گهورهیه، چونکه کاتی دابهشکردنی رزق و پڕۆزی له نیوان دهرکهوتنی سینه و ههلهاتنی خۆردایه.“

ناموژ گاریه کانی پێغه مبهري سهوهرمان سهبارت به نوێژ بۆ ههزرهتی فاتیمه تهنها له نوێژی بهیانیدا سنووردار نه بوو، به لکو له کاتی سهرجه م نوێژه کانی تریشدا سهري لیده و پێی دهفرمود ”ههستن بۆ نوێژ، نهی نهندامانی خێزانی محهممه د!“

لەپاش نەم بانگکردنەشی پێغەمبەری خوا نەم نایەتە پیرۆزی
دەخوتندەوه:

”نەى ئەندامانى خێزانى پێغەمبەرى خوا، خۆى گەر،
دەپەوت لیتان خۆشبییت و بە پاکی بتانەیلێتەوه.“

بەلى، حەزرەتى فاتىمە نەگەر فەرزەکانى پەروردگارى
جێبەجێ نەکردایە، ئەوا کەچى پێغەمبەرى خوا بوون هیچ سوودى
پێنەدەگەيانە و پێغەمبەرى خواش (دروودى خۆى لێت) خۆى
بەمەجۆرە ئەمەى بۆ ڤوون دەکردەوه.

”فاتىمە! کێژى خۆشەويستم، خۆت لە ناگرى دۆزەخ ڤارێز،
دەنيابە نەگەر فەرمانەکانى خۆى گەرە جێبەجێ نەکەیت و لە
کارە قەدەغەکراوەکان دوورنەکەوتەوه، من ناتوانم لە ناگر ڤزگارن
بکەم. من لێرە لەم دنيايەدا ڤەچاوى خزمایەتى دەکەم و بەچاکە
ڤەفتارت لە گەلدا دەکەم، بەلام بۆ پاراستنتان لە شەپى دواڤۆژ من

ھەر لەو پیاوھ دەچم کە بۆ پاراستنی خێزانەکەى لە دۆژمن پێشان
دەلێت "ھەلێن!". من تەنھا ئەوێم پێدەکرت ناگادارتان بکەمەرە کە
خۆتان لە ناگری دۆزەخ بەدوور بگرن، نیدی بۆ پزگاریبووتان لە
دۆزەخ کارێکە لە دەستی خۆتاندايە.

وايه فاتييه و

قوربانیه سرون

پنجه مبهري خوا (دروودی خواي لييت) له کاتي جه زني قورباننا
کيژه خوشه ويسته کي خوي (هه زره ي فاتييه ي دايکماناي
بانگه کرده لاي خوي و پني ده فهرموو:

”فاتييه! وهره لاي قوربانیه که ت بوسته، چونکه له گل
پژاني به که م دل په خورتي قوربانیه که تدا خواي گه وره له هه وره
گونه هه کانت خوشه مييت. کاتي قوربانيش پيوسته نه م نابنه
بخورتييت که ده فهرمويت:

”به پاستي نوژ و هج و دروشمه کاني (سه رجه م چاکه)

بەندايەتيم) ھەر ھەمما ژيان و مردنم تايبەتە بۇ خوای پەروردگاری
جیھانیان.“

جارئیکان ھەزرەتی عەلی (پەزای خوای لیبیت) لە سەفەر
دەگەریتەو، ھەزرەتی فاتیمەش لە گۆشتی قوریانییە کە خوانیکی
پازاوە بۇ ھاسەرە کە ی سازدە کات. بەلام نیشانمیەکی پرسیار
لای ھەزرەتی عەلی دروست دەیت، ئەمۆش ئەمۆبو کە پتەمبەری
(دروودی خوای لیبیت) پتشتەر قەدەغە ی کردبوو لە سێ پۆژ زیاتر
گۆشتی قوریانی لە مالمو بەیلرتەو.

بەلام ھەزرەتی فاتیمە بەردەوام لەنزیک پتەمبەری خوا بوو،
بۆیە زۆریاش دەیزانی پتەمبەری خوا چی وتوو و کە ی وتوویەتی.
ھەر بۆیە لە وەلامی ھەزرەتی عەلیدا فەرمووی:

”بەلێ، لەپشتدا پتەمبەری خوا (دروودی خوای لیبیت) ئەمۆ
قەدەغە کردبوو، بەلام لەپاشان ئەو قەدەغەمیە ی ھەلگرت.“

مالی ھەزرەتی عەلی و ھەزرەتی فاتیمە (پەزای خویان
لیبیت) ھەر لە کۆتایی مالمەکانی پتەمبەری خوادا بوو، بۆیە
ھەزرەتی عەلی یە کەسەر ھەستایەو و پۆشت بۆلای پتەمبەری
خوا (دروودی خوای لیبیت) تاووە کو لە سەرچاوە سەرەکییە کەو
پاستییە کە بیستیت.

پتھمبری خواش (دروودی خوی لیبت) پتی فہرمو:
”علی! گھر گزشتی قوریانی نہ مسال لہ جدونی قوریانی
داہاتوشدا بخزیت ہیج کیشمہ کی نیہ۔“

خوپا راستن له

زیاده پوښی (ئیسراف)

پټغمبهري خوا (دروودی خواى ليټت) له پهنجى کيژنکى
بجوړکى خزميدا نهنگوستيله به کى زړى به ديکرد، بانگيکرده لای
خویموه و به هیواشی کیشای به دستيدا و نیگمرانی خوۍ سبارت
به نالتون له پهنجه کردنى نیشاندا، کيژه کەش زور دلگرانپو لموى
که بمى نموى بیهوت پټغمبهري خواى دلگران کردوه. له پاشان
کيژه که هاتموه لای حەزرتى فاتيمه دایکمان و به سهراته کى
بؤ گپرايموه، حەزرتى فاتيمه ش ملوانکه کى ملى خوۍ
بیرهاتموه، بؤ به يه کسر له ملى کردوه. لمو کاته دا که به دستيموه
بو، پټغمبهري خوا (دروودی خواى ليټت) هاته ژوروره، که
ملوانکه کى به دستيموه بينى پټى فرمود:

”فاتيمه! نایا دهموت خەلکى بلین زنجيرنکى ناگراوى به

دستى کچى پټغمبهري خواومه؟“

له راستیدا زۆر ئاساییه که ئافرهت ئالتوون به خۆیموه بکات به لام
پێغه مبهری خوا (دروودی خوای لیبت) زۆر ههستیاری بوو به رامهر
خزمانی خۆی و دهیوست ژيانیکی ساده بژین.

له پاش ئهم قسانه پێغه مبهری خوا (دروودی خوای لیبت)
دانەنیش و پرۆشت، ههزرهتی فاتیمهش زۆر زیرهك بوو، له واتای
ئهم رهفتارهی پێغه مبهرمان به چاکی تیگه‌یشت، بۆیه خێرا به
که سیکدا ملوانکه کهی نارده بازار و به پاره کهی پێداوستی
که سیکه ههزاری جیه جێکرد. کاتیک پێغه مبهری خوا (دروودی
خوای لیبت) ههواله کهی بیست فهرمووی:

”سوپاس بۆ خوای گموره که فاتیمهی له ناگر پرزگار کرد.“

جارتکی تر به ههمان شیوه پێغه مبهر دهروات بۆ مالی ههزرهتی
فاتیمه، به لام پێتمووی بهراته ژوورمه ده گهریتموه و دهروات.
ههزرهتی عهلی بهمه زۆر خه مبار بوو، خێرا دهرواته لای و

هۆکاری نه چوونه ژوورمه که ی لی ده پرسیت. پیغه مبهری خواش
(دروودی خوی لیبت) له وه لامدا ده فرمویت:

”به دهر گای ماله که تانه وه پهرده مبه کی پیویه که به نه خش و
وینه پاز تراوته وه.“

نه وه دلگرانی کردم و وایکرد بگه پیمه وه، خۆت ده زانیت من
به هه موو شپوه که خۆم به دوور ده گرم له کاری یی سود و
زیاده پرسی.

هه زرمی عه لی (په زای خوی لیبت) به سه رهاته که ی بۆ
هه زرمی فاتیمه گیرایه وه، هه زرمی فاتیمه ش یه کسه ر پهرده که ی
لادا، هه زرمی عه لی هه والی دایه وه به پیغه مبهری خوا (دروودی
خوی لیبت)، سه وه ریشمان له وه لامدا فرموی:

”با فاتیمه ی کچم پهرده که بیه خشیت به فلانه مال که
پیوستیان پییه تی.“

هه زرمی فاتیمه ی دایکیشمان خیرا فرمانه که ی پیغه مبهری
خوی جیه جیکرد و پهرده که ی به خشی.

نزاكەى حەزرەتى فاتىمەى دايكان

جارتك پىغەمبەرى خوا (درودى خاى لىيىت) بە كىزە
خۆشەۋىستەكەى فەرموو:

— فاتىمە كچم! نزاىەكت فىر دەكەم بە شەو و بە پۇژ بىخوتنە؛
”ئەى ئەمەى كە زىندوۋىت و بەردەوامىش دەمىنىت، ئەى
ئەمەى كەسەى ھەمىشە ھەبەۋىت، بە توانستى بىچ پايات بونەۋەت
بەدىيەناۋە، بە سۆز و بەزمى خۆت داۋات لىدەكەم، كاروبارم بە
چاك بگىرە و بە ئەندازەى چاۋتروكاندىكىش خۇم نەدىتە دەست
نەفسى خۇم.“

ههستیاری به رامبه ر صه ده که

ههزرهتی عهلی و ههزرهتی فاتیمه ی دایکمان و منداله کانیان
له خیرانی پتغه مبهری خوا بوون (دروودی خوا ی لیبت)
بویه صه ده قه یان پتته ده شا، واته نه ده بوو مالی خیر بو خویان
به کار بهتن، پتغه مبهری خواش (دروودی خوا ی لیبت) زور
ههستیار بوو له م بابه ته دا. بو نمونه کاتیک ههزرهتی حوسه یان
هیشتا مندا لبوو ده نکیک خورمای له و خورمایه ی خسته ده میوه
که وهک صه ده قه بو پتغه مبهر هاتبوو تا بیبه خشیت، پتغه مبهری
خواش (دروودی خوا ی لیبت) خورما که ی له ده می دهره تابه وه
و پنی فرموو:

”کوپری خۆم! مه گهر نازانیت که نیمه له مالی صه ده ق
ناخۆین؟!“

نازاری جودایی خوشک

هزرتی روقیه‌ی خوشکی هزرتی فاتیمه له‌پاش کۆچی
مه‌دینه نه‌خۆشکه‌وت، کاتیک جه‌نگی به‌در نزی‌کبویه‌وه به‌ته‌واری
نه‌خۆشییه‌که‌ی زۆری بۆ هینا. هزرتی عوسمانی هارسه‌ری
به‌وه‌ویه‌وه نه‌یتوانی به‌شداری جه‌نگی به‌در بکات و ناچار لای
نه‌و مایه‌وه، هیندی نه‌برد هزرتی روقیه (په‌زای خوای لیتنا)
کۆچی دوا‌یی کرد و گه‌رایه‌وه باره‌گای خوای گه‌وره. هزرتی
فاتیمه‌ش له‌جودایی خوشکه‌که‌ی خه‌مبار بوو و فرمبسی بۆ
په‌رشت، پتغه‌مبه‌ری خواش دانه‌وایی هزرتی فاتیمه‌ی کرد
له‌سینه‌کانی س‌ری.

حه زره تی فاتیسی دایکمان

له جه نگی نوحودا

فیداکاری و قارمائیتی هزره تی فاتیسهی دایکمان له جهنگی نوحودا، داستانی سمر زمانانه، نمو له لایه ک نازوقه و خواردنی دهگراستوه بو جهنگاوهران و له لایه کی ترشموه برنیچی بو برینداره کانی جهنگ دهکرد. پیغه مبهری خواش (دروودی خوای لیت) له تیو برینداره کاندا بوو، موسلمانان پرویه پروی جهنگیکی زور سخت بوونموه. ییباوهرانیس یه ک نامانجیان همبوو، نمیش زانگیانندن بوو به پیغه مبهری نازیزمان (دروودی خوای لیت). به کیک له ییباوهران به ناوی عوتبه چوار بهردی بهدوای یه کنا بهرو موسلمانان وماندبوو، یه کیک لهو بهردانه بهر دهوچاوی پیغه مبهری نازیزمان کومتبوو، ددانیکی سهرورمانی شکاند، لیوی پیروزی بریندار کرد. نومبوو هزره تی عهلی (هرزای خوای لیت) ناوی دهکرد به دهستی هزره تی فاتیمه دا و نمیش برینه کانی پیغه مبهری خوای (دروودی خوای لیت) دسری.

پتغمبەرى نازىزىشمان لەلايەك ئەو خوتنەى دەسرى ى
بەدەمچاويدا دەھاتە خوارەو و لە لەلايەكىشمەو نزاى دەکرد و لە
خوای گەورە دەپارايەو:

”خوایە گيان! لە گەلەكەم خۆشبیە چونكە ئەوان گومرا و
نەزان، سا خوایە ھىدايەتيان بەدە چونكە ئەوان ھىشتا نازانن مە
كەيم.“

لەپاشان ھەزرەتى فاتیمە بینى بەھۆى ئاوەكەو خوزن
بەربونەكەى پتغمبەرى خوا زۆرتر دەیت، بۆیە پارچە ھەسیرنكى
ھەلگرت و جوان سوتاندی تا بوو بە خۆلەمیش و پاشان بڕنەكەى
پتغمبەرى خوای پتەست. ئىلى ھىندى نەبرد خوتنەكە وستانەو.

پینگمبەرى داوپە روور

لە سەردەمى پینگمبەرى خوادا (دروودى خواى لىيىت) يەككە
 لە ژنە خانەدانەكانى مەككە بە ناوى فاتيماو دزى كردبوو.
 سەپاننى سزا بەسەر ئەو ژنەدا زۆر سەخت بوو بۆ ئەو خێزانە
 خانەدانە و زۆر لەسەر ناويانگيان دەكەوت، ھەريۆيە ھەزرەتى
 نوساميان پاسپارد كە بېرواھە لاى پینگمبەرى خوا سا بەلكو
 ئاسانكارىيان بۆ بىكات و سزا نەدرىت، ھەزرەتى نوسامەش ھاتە
 خەمەت پینگمبەرى نازىزمان و ھۆكارى سەردانەكەى پى و ت،
 بەلام پینگمبەرى خوا (دروودى خواى لىيىت) زۆر دىلگرانبوو و
 پى:

”ئەى نوسامە! ئايا تۆ ھاتووتىت تىكا بۆ كەسكە بىكەيت تا
 ھزگارى بىكەيت لە سزايەك كە خواى گەورە بۆى دانائە؟“

ھەزرەتى نوسامە (پەزى خواى لىيىت) ھەستى بە
 ھەلەكەى خۆى كرد بەلام تازە ھەلەيەك بوو ئەنجامى

دابوو، بۆیه داوای له پتقمبهری خوا کرد (دروودی خوای لیبیت)
و فرمووی:

”نهی پتقمبهری خوا! نزام بۆ بکه تا خوای گهروه لیم
خوشتیت.“

پتقمبهری خوا (دروودی خوای لیبیت) خیرا چووه سهر مینهر
و به خه لکی راگیانند:

”نهی خه لکینه! نوممهته کانی پیش تیره سزای کهسه به
دسه لات و دهرله مه منه کانیان نه ده دا که تاوانیان ده کرد. به لام نه گهر
که سیکه ههزار تاوانیکه بکردایه یه کسه سزایان ده دا، به هوی نه
نادا دهره ریه شیانهوه رهو خان و له ناوچوون. سو تنییت به خوای
گهروه نه گهر فاتیমে ی کهچیشم دزی بکات، نهوا سزای خوی
ده دم.“

مندالەکانی حەزرەتی فاتیمە دایکەکان

لە سەرەتای سالاھەکانی ھاوسەرگیری حەزرەتی عەلی و
حەزرەتی فاتیمە دایکماندا (پەزای خویان لیبێت)، حەزرەتی
حەسەن و حەزرەتی حوسەین ھاتنە دنیاوە و لە سالاھەکانی دواتریشدا
حەزرەتی ئوم کەلسوم و زەینەب و موحسین لەدایکبوون. یەکیەک لە
تایبەتمەندییەکانی مندالەکانی حەزرەتی فاتیمە ئەوە بوو لە نەوی
پەرۆزی پێغەمبەری خوا بوون. ئەوەتا پێغەمبەری خوا دەفەرمویت
”لە پەرۆزی قیامەتدا سەرچەم پێبەندە خزمایەتیەکان کۆتاییان
پێدێت، بەلام خزمایەتی من بەردەوام دەبێت، ھەموو مندالێک بە
ناوی باوکی خۆیەو بەبانگ دەکەیت، بەلام مندالەکانی فاتیمە
بە ناوی منەو بەبانگ دەکەن.“ بەم وتانەش پێغەمبەری خوا
(دروودی خوای لیبێت) وەک باپیریەکی دڵسۆز خۆشەویستی
خۆی بۆ نەوکانی دەردەبەری.

حه زره تی حه سن

حه زره تی فاتیمه (پره زای خوی لیبت) له دواین ساته کانی
دوو گیانیدا بوو به حه زره تی حه سه نه وه (پره زای خوی لیبت).
کاتیک ژان گرتی، پیغه مبه ری خوا (دروودی خوی لیبت)
حه زره تی عدلی ناردده لای و پیی فهرموو:

”برۆ لای فاتیمه ی هاوسه رت و ”آیه الكرسي“ و سورته ی
”الفلق“ و سورته ی ”الناس“ بخوئنه بوئنه وه ی به ناسانی منداله کی
بیبت، پاشانیش نهم نایه ته بخوئنه:

”یڭومان په رومرد گارتان ”الله“یه که دروستکاری ناسمانه کان
و زهویه له ماوه ی شەش رۆژدا، پاشان له سه ر عه رش و ته ختی
فهرمان په وایی وهستا، خوړ و مانگ و نه ستیره کان (هه ره موویان)

به فرمانی خوا که وتونه ته گهر و له فرمانی دمرناچن. ناگادار
بن و بزائن و تیغفرن که هرچی دروستکردن و بریارانه هر بؤ
نمو، و پیروز و گهرمه زاتی "الله" پرموردگاری جیهانیان.

لهم نیومندهشدا نوم فزلی خیزانی هزرمتی عباس
(پزای خوی لیبت) خهون دمیبت، له خهونیدا له مالی خویدا
شتك دمیبت که هی پیغمبهری خویه. کاتیک رۆژدمیتوه دپته
لای پیغمبهری خوا و خهونه که ی بؤ ده گیریموه.

پیغمبهری خواش (دروودی خوی لیبت) واتای نمو خهونه
بدوه لیکمداتمهوه که هزرمتی فاطمه کورپنکی دمیبت. هر بو
شیمه ی پیغمبهری خوا ناماژهی پیدابوو زۆری نمبرد هزرمتی
فاطمه ی دایکمان بهناسانی منداله که ی بو، که کورپنکی جوانی
خنجیلانه بوو. له پاش که میک پیغمبهری خوا (دروودی خوی
لیبت) هاته مالی هزرمتی فاطمه و فرمووی:

“گهره کهم پی نیشان بدن. نایا به نیازن ناوی بنین چی؟”

هزرمتی عدلی و هزرمتی فاطمه ی دایکمان وایان دانابوو
ناوی جگهرگۆشه که یان بنین “ههرب”.

بهلام پیغمبهری خوا (دروودی خوی لیبت) نمو ناوی به
گرنجار نمرانی و ناوی لینا “ههسن”. پاشان پیغمبهری خوا
ههسنی نموهی خۆی گرته باوهش و بانگی خوتنه به

گوئی راستیدا و قامهتی کرد به گوئی چه پیدا و فرمانیدا
هیندهی قورسای قژی ههسن ئالتوون بکرن و بهسر ههزاراندا
دابهشی بکهن.

ههزرتی ههسهنیش به ههمان شیوهی ههزرتی فاتیمه
دایکمان زۆر له پیغه مبهری خوا دهچوو (دروودی خای لیبیت)
بۆیه ههیشه که ههزرتی فاتیمه کوپه شیرینه کهی دهلاوانده
دهیوت:

”ئهی کوپه شیرینه کهم، ئهی نهو پۆلهیهی له باپیرت دهچیت
ئهک له باوکت.“

حەزرەتی حوسەین

حەزرەتی حوسەین دووم کۆری حەزرەتی فاتیمە بوو. پێغه مەبەری
خوا (درودی خۆای لێییت) خۆی بانگیدا بە گۆنێ پراستیدا و
قامەتی کرد بە گۆنێ چەپیدا و ناوی لێنا حوسەین. پێغه مەبەری
خوا نەم نەوه بچوو کە ی زۆر خوشەوێست، تەنانەت یە کەم جار کە
حەزرەتی حوسەین لە دوا ی شیر ی دایکی خواردنی خوارد، بە
دستی پیروزی پێغه مەبەری خوا بوو، کە پارچە مەیک خورمای کرد
بە دەمەوه.

حه زره تى موحسين

سینه م کورې هه زره تى فاتیمه ی دایکمان (پره زای خوی لیبیت)
هه زره تى موحسين بو. پاش له دایکبوونی، پیغه مبهری خوا
(دروودی خوی لیبیت) هاته لای هه زره تى فاتیمه و نهوه کی
خوی ناونا موحسين. له پاشان بانگیدا به گوئی راستیدا و
قامه تی کرد به گوئی چه پیدا، به لام پاش ماویه کی که م موحسين
نه خوشکوت، له ماویه کی کورتدا نه خوشییه که ی پهری سهند و
هر به مندالی کۆچی دواپی کرد.

به له وهی موحسين کۆچی دواپی بکات، پیغه مبهری خوا
(دروودی خوی لیبیت) له گهل کۆمه لیک هاو لیدا هاتن بۆ
سهردانی، کاتیک پیغه مبهری خوا ناماده ی گیانسپاردنی نهوه کی
بوو زور دلگران بوو.

نەسرین بە چاوەکانی سەرورماندا دەهاته خواروو، هاوێکی
لێ پرسی "نەدی پێغه مەبری خوا! ئەو بە دە گریت؟"

پێغه مەبری خوا (دروودی خۆی لێیشت) لە وەلامدا پێی
فەرموو "نەمە نەنجامی ئەو سۆز و پەحمەتەیه که خۆی گەورە
خستووەتییە دڵی مرۆفەکانەوه، خاوەند تەنها سۆز و بەزمی بەو
کەساندا دێتەوه که سۆز و بەزمیان هەیە."

ها و ده مه بچو و کە ئی

حەزەرەتی فاتیما وایکسان

سالی حوتەمی کۆچی بوو پێغه مەبری خوا و هاوێلان هاتبوونە
مەککە بۆ ئەنجامدانی عومرە، لە پاش بە ئەنجام گەیاندنی عومرە
پێغه مەبری خوا بە نیاز بوو مەککە جێبەجێت، بەلام بە شوێنیدا هاتار
و گریانێ منداڵێک بەرزبوویووە. ئەو منداڵەش کچی حەزەری
حەمزە بوو (پەزای خۆی لێی). لەبەر ئەوەی بەرگی جودایی لە
پێغه مەبرمان نە دەگرت، پەیوە کرد بە شوێنیدا و دەوت "مامە گیانا
مامە گیان"، نیدی حەزەری عەلیش (پەزای خۆی لێی) نە
کێژە بچووکە هەڵدەگرت و لای حەزەری فاتیما دا دایە نیشیبێت و
بەمجۆرە لە گەڵ خۆیاندا دەیهێننەو بۆ مەدینە.

کاتیک گه‌یشتنه مه‌دینه هیشتا دیارنمبرو کیزه بچوکه‌که له کوئ ده‌می‌تیه‌وه. هه‌زرتی عه‌لی (په‌زای خوای لی‌بیت) ده‌یوست من‌داله‌که بیاتمه‌وه مالی خۆی، به هه‌مان شیوه هه‌زرتی جه‌عفری برای و زه‌یدی کو‌ری حارسه‌ش ده‌یانوست من‌داله‌که به‌نمه‌وه لای خۆیان. پتفه‌مبه‌ری خواش پتی فدرموون ”پورو وه‌ک دایک وایه.“ بۆیه نه‌رکی په‌رومه‌کردنی به‌خشیه خێزانی هه‌زرتی جه‌عفر (په‌زای خوای لی‌بیت) که له هه‌مان کاتدا پوورشی بووه. پتفه‌مبه‌ری خوا (دروودی خوای لی‌بیت) بیری له دل‌اندوهی هه‌زرتی عه‌لی و هه‌زرتی زه‌یدیش کردبوویه‌وه که به هه‌مان شیوه ده‌یانوست نه‌رکی په‌رومه‌کردنی من‌داله‌که بگرنه نه‌ستۆ.

نهمبوو پتفه‌مبه‌ری خوا (دروودی خوای لی‌بیت) به هه‌زرتی عه‌لی فدرموو (په‌زای خوای لی‌بیت):

”من وابه‌سته‌ی تۆم و تۆش وابه‌سته‌ی منیت!“

بهم وتیه ناما‌زی بۆ تزیکی نی‌وان خۆی و هه‌زرتی عه‌لی ده‌کرد، دل‌نای کردوه که که‌سی تزیکی خۆیه‌تی و دلی دایه‌وه.

گرنگیدانی پتفه‌مبه‌ری نازدارشمان (دروودی خوای لی‌بیت) بۆ هه‌زرتی زه‌ید بهم شیویه بوو، پتی فدرموو ”تۆ برا و دۆستی به‌وه‌فای ئیمیت.“

سەرورمان (دروودی خوای لیبیت) به هه زهزی
جه عفریشی (پرمزای خوای لیبیت) فرموو:
”تۆ زۆر له من دهچیت هم له پوخسار و هم له ههلسوکه تیشنا.“

ژیاننې ساده‌ی فاتیمه‌ی دایکمان

پوږنیک هزرمتی فاتیمه‌ی دایکمان دپته خرمهت پیغمبه‌ری
خوا (دروودی خوی لپیټ) تا داوی شتیکی لی بکات.

پیغمبه‌ری خواش (دروودی خوی لپیټ) وهلامی دداتمه و
دهرموت:

“سوتند به خوی گه‌وره سی پوږه ناگر له مالمان نه‌کراومه.”

له‌پاشان پی ددهرموت “گچی شیرنم! با کومه‌لیک نرات فیر
بکم، که له خوی گه‌وره پارایتوه به‌مجوره پیارتوه، نم نرایانه
هزرمتی جویرمیل فیری کردوم”

“نه‌ی نه‌و خویبه‌ی له‌دوای هم‌مو شتیکه‌وه هم‌ده‌مینیت، که
له‌پیش هم‌مو شتیکه‌وه هه‌بویت، نیلاهی! نه‌ی نه‌و که‌سی خاوضی
توانایه‌کی به‌هیزی له‌بن نه‌هاتویت. نه‌ی نه‌و په‌رورد گاره

دلسۆزى به شەفەقەت و دلسۆزى خۆت ھەژاران دەپارزىت
نىلاھى! ئەى ئەو كەسەى لە ھەموو كەسە بەسۆز و مېھربانەگان
بەسۆزتر و مېھربانتريت“

موژده يه ك له بری حه زره تی

فاتیه ی دایکانه وه

له سردمه می جاهیلیدا عمر به کان خوشیان به مندالی کچ
ندهات، بگره به مایه ی شرمه زاریان دزمانی. نه گهر یه کینکیان
هوالی بوونی مندالی کچی پیندرایه بۆ پزگار بوون لهو شرمه
هر به زینووینی کیزۆله که ی زینجه چال ده کرد.

قورنانی پیروژ به مشیویه باسی نمو ههسته ی نهوانمان بۆ
دهکات:

”خۆ نه گهر یه کیک لهوانه مزگینیی له دایکبوونی کچی یی
بلریت، پرووی گرژ و تال دمیته، پرش داده گیرسیت و سینهی پر
دمیت له خه و پمزاره. خۆی دهشارتموه له خه لکی لهبر نمو مژده
فراپهی یی دراوه، نایا بیهیتیموه به سهرشۆری یان زینجه چالی
کات، یینارین نای چهند خراپه نمو بریارمی دمیته.“

نهوان ههزیان ده کرد مندالی کوپیان بیته چونکه

وا بیریان ده کرده که مندالی کوپ دمیته شوتنگروهی خویان و
 ناویانگی پی پیداده کهن. به لام به هوی هر داناییه کی خوی
 گهرده بیت، پیغه مبهری خوا هموو منداله کوپه کانی هر به
 مندالی کۆچی دویان کرد. له بهرته وهش که پیغه مبهر منداله
 کوپه کانی دهمردن، بیباوهران به پیغه مبهریان دهموت "آبتر" واته
 وهجاخکۆزر. به لام خوی گهرده به سورته کی وسهر موزدهی زۆر
 شتی باشی پندا، چونکه وهچی پیغه مبهری خوا له پیی هه زرتی
 فاتیمه وه به رد هوام بوو، که باشتین وهچه و رهچه له که له میژدی
 مرؤفایه تیدا.

ستایشکله دنی ح زره تی

فاتیمه دایکمان

پتغمبه‌ری خوا (دروودی خوی لیبت) به‌ردوام ستایشی
حزرتی فاتیمه‌ی دایکمانی ده‌کرد و دیمفرموو:

”نو نافرمانه‌ی له به‌هشت به‌رزترین پله‌یان هدیبه‌ی ح‌زرتی
خدیجه (خیزانی پتغمبه‌ر) و ح‌زرتی فاتیمه و، ح‌زرتی
مدرمه‌ی کچی عیمران و ناسیای کچی موزاحیمی خیزانی
فیرعمونه (پره‌زای خویان لیبت).“

له‌ شونینکی دیکه‌شدا پتغمبه‌ری خوا (دروودی خوی لیبت)
فرموویتی ”ح‌زرتی مدرمه‌ی باشت‌ترین نافرمتی سردمه‌ی خوی
”و، باشت‌ترین نافرمتی نهم سردمه‌ش ح‌زرتی فاتیمه“.

ح‌زرتی عائشه (پره‌زای خوی لیبت) د‌مبار‌ی
ح‌زرتی فاتیمه‌ی دایکمان دیمفرموو:

”له پاش پټغه مبهري خوا (دروودی خواى ليټټ) هيچ كه سينكى
ترى باش و كامل نه يينيوه جگه له هه زرمټى فاتيمه (پرمزاي خواى
ليټټ).“

كاتيك پرسيار له هه زرمټى عايشه دهكرا (پرمزاي خواى ليټټ)
كه ”نايا پټغه مبهري خوا به زورى كټى له هه موو كهس زياتر
خوشويستوه؟“ ديفه رموو:

”كهس هټندهى هه زرمټى فاتيمه له پټغه مبهري خواوه نزيك
نه بوو.“

پوړنيكيان فرشته يهك دټه لاي پټغه مبهري خوا و موژدى
نموه پټمدات كه ”هه زرمټى هه سمن و حوسه ين گه وړه و سهردارى
گهنجاني بدهشت دهن و، هه زرمټى فاتيمه دايكيشمان گه وړه و
سهردارى نافرمان دمټ له بدهشتدا.“

حەزرەتی فاتیمە دایکمان لە گەڵ پیغەمبەری خوادا ژیاوی
 دنیای بەسەربرد. بەلام ئەم پێکەووبوونە تەنها بە ژیاوی دنیاوە
 سنووردار نەبوو، بەلکو پیغەمبەری خوا (درودی خواي لیبت)

مۆژدەي ئەوی پێدا کە لە ژیاوی دواپۆژیشدا هەر لە گەڵ ئەودا
 ژیاو بەسەر دەبات.

پۆژێک پیغەمبەری خوا (درودی خواي لیبت) دەپراوە
 سەردانی حەزرەتی عەلی و حەزرەتی فاتیمە کچی، لەو دەمەدا
 حەزرەتی عەلی نوستوو و هەردوو منداڵەکانیش (حەزرەتی حەسەن
 و حوسەین) کە منداڵ دەبن تینوویانە، پیغەمبەری خوا مەپێکی
 حەزرەتی عەلی دەدۆشیت و لەپێشدا شیرەکی دەداتە حەسەن.

کاتێک حەزرەتی فاتیمە ئەمە دەبینیت بە پیغەمبەری خوا
 دەفرمۆت "ئەي پیغەمبەری خوا! دەلیت حەسەنت زیاتر
 خوشەترت."

پیغەمبەری خواش (درودی خواي لیبت) دەفرمۆت "ئەخیر
 لەپێشدا ئەو داواي کرد بۆیە دام بە ئەو."

لەپاشان مۆژدە بە حەزرەتی فاتیمە دەدات و پێی دەفرمۆت
 "من و تۆ و ئەوی لەوێدا وستاوە لە پۆژی دوایدا لە یەک شوتندا
 دەین."

یاوکارییه کانی حه زره تمی

فاتیمه ی دایکمان له گهله پیغه مبه ری خواوا

حه زره تمی فاتیمه ی دایکمان (پرمزای خوای لیبت) لهو
ساتموی چاوی به دنیا هه لهیناوه له گهله پیغه مبه ری خواوا بووه
(دروودی خوای لیبت) بهم هویه شموه چهنلین یادهوری له گهله
سهرورممان ههیه، هه ندیک له یادهوریه کانش به مشیمیه.

”جارتک هه زره تمی فاتیمه ی دایکمان (پرمزای خوای لیبت)
نه خوش ده کویت، پیغه مبه ری خوا له گهله هاو لیکیدا دیته سردانی
فاتیمه ی کچی. کاتیک چاوی پر به فرمیسکی هه زره تمی فاتیمه
دهینیت ده پرست:

- كچى شيرىنم بۇ دەگىرىت؟

- بابە گىيان بەھۆى نازارى نەخۇشىيە كە مەۋە دەگىرىم.

يىڭەمبەرى خواش (دروودى خۋاى لىيىت) بەمشىۋىە دلى
ھەزرىتى فاتىمە دەداتەۋە "كچى شيرىنم تۇ ھەمۋە نەۋ شتە
چاك و باشانەت ھەيە كە مۇسلمانان خۇزگەى يىڭەخۋازن. خاۋىنى
ھارسەرنكى خورپەۋىشت جوانى ۋەك ھەزرىتى عەلىت كە لە
مۇسلمانە يە كە مەينە كانە و خاۋىنى دوو مىندالى باشىت، كە سەردار
و گەۋرى گەنجانى بەھەشتن."

بەسەرھاتىكى تىرىشمان بەمشىۋىە بۇ دەگىرىتەۋە "پۇۋىك
يىڭەمبەرى خوا (دروودى خۋاى لىيىت) لە مالى ھەزرىتى
فاتىمەى دايىكان دەيىت، ھەزرىتى فاتىمەش بۇ خۋان گۆشتى
سۈرۈەكراۋ نامادە دەكات بۇ يىڭەمبەرى خوا، لەۋساتەدا يىلالى
ھەبەشى بانگ دەدات و يىڭەمبەرى خواش (دروودى خۋاى لىيىت)
ھەلەمىستىتەۋە بېروات بۇ نۇرۇ. تا نەۋ كاتە ھەزرىتى فاتىمەى
دايىكان ۋايدەزانى بە خۋاردنى گۆشت دەستىنۇرۇ دەشكىت بۇيە لە
يىڭەمبەرى خۋاى پىرسى "نايا دەستىنۇرۇ ناگىرىتەۋە؟"

يىڭەمبەرى خواش (دروودى خۋاى لىيىت) دەفەرۋىت "كەى
يىۋىستە لەدۋاى خۋاردنى گۆشت دەستىنۇرۇ بگىرىتەۋە؟"

گىرنلىكى سۆزدە

يېڭەمبەرى خوا (دروودى خوى لىيىت) بەردىوام نامۇزگارى
خەزىرى فائىمەى دايىكانى دەکرد كە زۆر سۆزدە بۇ خوى
گەورە بىيات، سەردارى مۇقايەتى ھۆكارەكەشى بەمشىۋىيە پۈۈن
دەكردەۋە:

”گاتىك مۇڭ دىۋاتە سۆزدەۋە خوى گەورە پەلى بەرزىر
دەكاتەۋە لە بەھەشت و لە گوناھى خوشدەيىت.“

نه و نزايه ن پيوسته

به رله نوستن بخوينسريت

پنجه مېږي خوا (دروډي خواي لييت) بهردوام ناموزگاري
 هزرهي فاتيمه ي دايکمانی ده کرد که بهر له نوستن نه نزايه بخوښت.
 ”سړپاس و ستايش بؤ نهو خوايه ي که دمه لات و تواناي به سر
 همره شتيکدا ده شکيت... پاک و ينگه ردي بؤ پهرومردگاري مه زن.
 خواي گه وره به سه پشتوپه نام ييت، نهو ويستي له سر همرچي ييت
 ديمکات. دوعاي دوعاکار دميستيت و قبولي دهکات، همره وک
 چؤن جگه له خواي گه وره پشتوپه ناي دي نيبه. که شيش نيبه
 له دواي نهو پشتي پچ بيه سستيت. پشت به پهرومردگار دمه ستم.
 هيچ برونه ورتک نيبه قه دهری به دمست خواي بالادست نه ييت.
 خواي گه وره پاداشتي چاکه کاران و سزاي خراپه کارانيش ده داتمه.
 سړپاس و ستايش بؤ نهو پهرومردگاري مندالي نيبه، هاوتاي
 نيبه و پتړستي به کهس نيبه.“

له پاشان چه زړمې فاتيمه بومان ده گيرېته وه و ده فرموت دواتر
 پټه مبهري خوا (دروودی خواي لييت) فرموي:
 ”هر موملمانك نهو نزايه بخوښت نه شيطان و نه ماروميرو
 زياني يې ناگهيښت“

ساتى گىرابوونى نىزا

لە روشى ھەينىدا

يېڭەمبەرى خوا (دروودى خۋاى لىيىت) فرمودى:

”گاتىك ھەيە لە پۇژى ھەينىدا ھەر نزاىەكى تېدا بىكرىت
گىرادىيت.“

ھەزرەتى فاتىمە (پەرزاي خۋاى لىيىت) پىي فرمودى ”ئەي
يېڭەمبەرى خوا! ئەمۇ ساتە كەيە كە باسى دەكەيت؟“

يېڭەمبەرى خوا (دروودى خۋاى لىيىت) بەمشىۋەيە ۋەلامى
دايەۋە ”ئەمۇ ساتە لەكاتى بەرمۇ ئاۋابوونى خۆرۋە دەست پى دەكات،
تا خۆر بە تەۋاۋى ئاۋا دەيت.“

ھەزرەتى فاتىمە (پەرزاي خۋاى لىيىت) يەكەك بو لەر
كەسانەي كە زۆر بە ھەستىياري ھەۋلى جىبەجىنكردنى فرمانەكانى
يېڭەمبەرى خۋاى دەدا.

ھەربىيە لەدواي ئەو جارەشەو ھەموو پۇژىكى ھەينى، لە
كاتىڭدا خۆر بەرمو ئاوابوون دەپۆشت دەستى دەکرد بە نزاكردن، تا
خۆرناوا دەبو نزاى دەکرد. دواترىش نوژى شىوانى تەنجام دەدا.

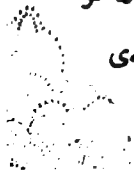
کاتى خورئا وابوون

پنڧه مېرى خوا (دروودى خواى ليښت) له کوتا پوژده کاني
نه مېدا بو، که سه نزيکه کاني هم مو له چواردورى گردبووونه،
لم نيومدهدا هزره تى فاتيمه دى کچيشى هات بولاى، پنڧه مېرى
خوا پنى فرموو ”به خيريت“ و داواى ليکرد له تېنشت خويدا
داښت.

دواتر پنڧه مېرى خوا (دروودى خواى ليښت) چه مايله و
چاندى به گوښى هزره تى فاتيمه دا و فرموو:

”همو ساليك هزره تى جوړه نيل دهاته لام و پيکه وه خه تيکى
فورئانى پيرؤ زمان ده کرد، به لام نه مسال هزره تى جوړه نيل دوو
جار هاته لام بو نو مېهسته، نه مېش واتاى هاتنى نه جهلم
دهگېښت.“

پنڧه مېرى خوا (دروودى خواى ليښت) ته نانه له کوتا
سانه کاني ژيانيشيدا داواى له کچه خوشه ويسته کى

کرد که له پەروەردگار بترسیت و ئارامگر بیت، بەلام ئەو قسانەى
پێغه مەبرى خوا وەك پارچەىەك ناگر كەوتە دلى ھەزرەتى فاتىمەو
و دەستىكرد بە گریان.

كاتێك پێغه مەبرى خوا نەسرینی چاوى جگەرگۆشەكەى بینی
خۆى پى رانەگیرا، دووبارە كچەكەى بانگکردووە لای خۆى و
شتێكى تری چپاند بە گوێیدا. ئەمجارە ھەزرەتى فاتىمە پوخسارى
گەشایمەو و زەردەخەنە كەوتە سەر لىوى، پێغه مەبرى خوا (دروودى
خوای لىبیت) ئەوى پێراگەیاننبوو لەدواى خۆى بەكەم كەس كە
لەئێو خێزانەكەیدا پى دەگاتەو ئەو دەیت، ھەروەھا مۆژدەى ئەوشى
پێراگەیاندا ھەزرەتى فاتىمە دەیتە سەردارى خانمانى بەھەشت.

ئەوانەى لەچواردەورى برون هیچ لەو گفتوگۆیەى نیتوان باوك و
كچ تێنەگەشتن، تەنانت ھەزرەتى عائیشەى داىكیشمان كە لەو
كۆرەدا بوو، سەبارەت بەو بەسەرھاتە دەلیت:

«نا نیستا هیچ گریانیکم نه دیوه کهوا به خیرایی بیته پیکمین.»

هیندی پینه چوو هزرمتی عانیشهی دایکمان (پرمزای خوای لیبت) له هزرمتی فاتیمهی پرسی «له پیندا پتغه مبهری خوا چی نمرمو که دستت کرد به گریان و له پاشانیش چی پی فرموریت ی زمرده خنه دایگرتیت؟»

به لام هزرمتی فاتیمه (پرمزای خوای لیبت) نیدوست به سهراتی گفتوگو که ی نتوان خوی و پتغه مبهری خوا باسبکات چونکه نموه نه پینه کی نتوان خوی و پتغه مبهری خوا بوو (درودی خوای لیبت). له پاش کوچی دواپی پتغه مبهری خوا (درودی خوای لیبت) همووان ناچار بوون هم موو شو شتانهی دیزانن دبراری پتغه مبهری خوا به نه پینه کانیشموه بیگیر نموه له پینا و ناساندنی پتغه مبهری خوا به نهوی نوی، بویه هزرمتی فاتیمه ش نمرکی سهرشانی لهم بواردا به جیتنا و نهم یاد گارییدی گیر ایموه.

«کاتیک پتغه مبهری خوا (درودی خوای لیبت) له سهرمرگنا بوو بانگی کردممه لای خویموه و هموالی کوچی دواپی خوی پینام، غوم پینه گیرا و دستم کرد به گریان، به لام کاتیک بانگی کردمموه لای خوی و موزدهی نهوی پینام من یه کم کهس دیم له نهعلی بیت که پی شاد دهمموه دلم خوشبوو و زمرده خنه گرتمی.»

هزرمتی فاتیمهی دایکمان (پرمزای خوای لیبت) زور

ھۆگرى پىغەمبەرى خوا بوو (دروودى خاى لىيىت) بۆيە كۆچى
دوايى سەروەرمان زۆر كارى تىكرد و زۆر دلگرانىبوو.

ھەربۆيە لەپاش كۆچى دوايى پىغەمبەرى خوا (دروودى خاى
لىيىت) ھەزرەتى فاتىمەى دايىكان بۆ چەندىن پۆژ نەسرەن لە
چاوانى وشك نەدەبوون و بەردەوام دەگريە. سەركۆنەى نەنەسى
كۆپى مالىكى دەكرد كە چۆن دلى ھاتووە خۆل بەداتەو بەسەر نەو
پىغەمبەرە خۆشەويستەدا.

هزره تى فاتيمى وايلسان له پاش

كوچى دواي پيغمبه رى خوا

له پاش كوچى دواي پيغمبه رى خوا (درودى خواى لييت)
هزره تى فاتيمى دايكمان به مشيويه پيغمبه رى خواى ده لاراندوه.
”نهى نهو باوكه ي كه وه لامى بانگه يشته كه ي خواى گوروت
دايوه، باركه گيان نهى نهو كه سهى نشينگه كه يه كيكه له
باخچه كانى فيردوس، باوكه گيان نهى نهو كه سهى كه هوالى
گيانكيشانت به هزره تى جوړه شيدا بو هات، نهى باوكى به سوزم
كه گه راوړته وه باره گاي خواى گوره.“

له پاش كوچى دواي پيغمبه رى خوا (درودى خواى لييت)
خيزانه كه ي نهركى به پيكر دن و ناشتنى جه نازه كيان له نه ستوگرت
و له پاش ته واوبوونى مه راسيمى ناشتنى هزره تى فاتيمه (پرمزى
خواى لييت) مشتيك خولى له سره گزړه كه ي پيغمبه رى
خوا هه لگرت و وتى:

”دەيت ھالى ئەمەسە چۈن يەت كە بۇنى گلى سەر گۆرەكەت
دەكات؟ يىگومان جارىكى تر نايموت بۇنى ھىچ بۇنىكى خۇش
بكات. بە جودايت توشى ئەھمىيەكى ھىندە گەورە بوم نە گەر
ئەھمىتى وا بەسەر پۇژدا ئەھتايە تارىك دادەھات و دەپورە
شەمەزەنگ.“

نەخشەكە وتتى ھەزرەتى فاتىمە دايىكان

بەلۋىنەكەي پىتھەمبەرى خوا خەرىك بوو دەھاتە جى. بە ماۋىدەكى
كەم لەپاش كۆچى دوايى پىتھەمبەرى خوا (دروودى خۋاى لىبىت)
ھەزرەتى فاتىمە دايىكان نەخشەكەوت و كەوتە سەر جى و،
كۇتا پۇرۇھانى زىيانى لەسەر دۆشەكەي مەرگ بەرپى دەكرد، لەم
كاتەدا ھەزرەتى نەبۈيەكر ھات بۇ سەردانى و داۋاى مۆلەتى كرد
بۇ نەۋى يىتە ژورورە.

بۇيە ھەزرەتى عدلى بە ھەزرەتى فاتىمە فەرمو "فاتىمە!
ھەزرەتى نەبۈيەكر داۋاى مۆلەت دەكات بۇ ھاتنە ژورورە."

ھەزرەتى فاتىمە دايىكان نەۋىنەي رەشت و ۋەفا بوو، بۇيە
ھەرگىز كەسكىكى ۋەك ھەزرەتى نەبۈيەكرى نەدە گىرپايدە دۋارە كە
خۇشەبستىرىن ھاۋلى بەۋەفای پىتھەمبەرى خوا بوو.

پاش نەۋى مۆلەتى ۋەرگرت، ھەزرەتى نەبۈيەكر

چووه خزمەت فاتیمەى دایکمان، سەلامى لێکرد و پێى فەرموو:

”فاتیمە! سۆتند بە گەورەى خۆى گەورە ھەرگیز مەرامم پارە
و مۆلك و سامان نەبوو، بەردەوام لەپێتار خۆى گەورەدا ھەولێ
بەدەستھێتانی شتانم داو و ھەر لەپێتار نەویشدا بەخشیومە. بۆیە
تاکە شتێك كە زۆر بەختەومەم بکات نەویە كە تۆ لێم پازى بیت.

لە وەلامدا ھەزرەتى فاتیمەى دایکمان (پەزای خۆى لێبیت)
فەرمووى ”نەى نەبویەكرا! من لیت پازیم و گەردنت نازاد بیت.“

هېچى ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰ ۱۰۰

ھەزرەتى فاتىمەى دايىكمان لەپاش جودايى پىنقەمبەرى خوا
 (درودى خوى لىبىت) تەنھا شەش مانگ خوى راگرت. لەپاش
 كۈچى باوكى بەرپىزى ئىدى دىئا بۇ نەم ھېچ جىاوازي نەبو
 لەگەل دۆزەخدا دوو مانگى كۆتايى ژيانى ھەر لە جىئا بەمەر
 بردو نەيدەتوانى لە جى ھەستىتەو. لەم كاتەدا كە پىنوستى بە
 بەكەل بوو بۇ يارمەتيدان و چاودىزى كەردنى ئوم سەلمى خىزانى
 بەرپىزى پىنقەمبەرى خوا ھات بە ھانايەو، بەردوام لە خزمەتدا
 بوو و لى جىانەدەبوو.

ئوم سەلمە كۆتا ساتەكانى ژيانى ھەزرەتى فاتىمەى دايىكمان
 (پەزى خوى لىبىت) بەم شىوئە بۇ دەگىتەو.
 "لە كۆتا پۇژىدا كە بە نەستەم چاوى دەكردەو، دىزانى
 ھىندى نەماو بەگەرتەو دىدارى پەردەگار، بۇيە

خۇشپىيەك دايگرت و وتى ”يىم وايىت ئىتر ھەلئاستمەۋە.“ داوايىكرد
دەستورئىكى غوسلى بۇ بىگرم و منىش جىبەجىمكىرد، لەپاشان
فەرموى ”جارتكى تر جوان بىمشۇن دەگەرئەۋە خەمەتى باۋكە
بەرئەكەم“، نەۋى وت و پاش كەمىك كۆچى دۋاىى“.

ۋەسەتتى ھەزرىتى فاتىمەى دايىكمان بۇ نەسپەردەكردنى نەۋە
بوو كە بە ھەمان شىۋى پىتغەمبەرى خوا بە شەۋ بىئىزئىت بۇيە
ھەزرىتى ەلى و ھەزرىتى ەباس و ھەزرىتى فەزلى كوپى ەباس
پۇشتەنە نىۋ گۆرەكە و نەسپەردەيان كەردە نىۋ خانە ھەمىشەيەكەى.
خۋاى گەۋە ئىمەش بەر شەفاعەتى نەۋ كەسە پاك و پىرۋزە،
نامىن.

هزره‌تی فاتیمه

ره‌زای خوای لیبیت

پیتغه‌مبه‌ری خوا (دروودی خوای لیبیت) له کوتا پوژده‌کانی
تمه‌نیدا بوو، چپاندی به گوئی هزره‌تی فاتیمه‌دا، هزره‌تی
فاتیمه (ره‌زای خوای لیبیت) ده‌ستی کرد به گریان. دووباره
کچه‌که‌ی بانگ‌کرده‌وه لای خوئی و شتیکی تری چپاند به
گویتدا، نه‌وجا هزره‌تی فاتیمه روخساری گه‌شایه‌وه و
زدرده‌خه‌نیه‌کی کرد.

له‌پاش وه‌فاتی پیتغه‌مبه‌ری خوا (دروودی خوای لیبیت)
هزره‌تی فاتیمه فهرمووی ”کاتیک پیتغه‌مبه‌ری خوا له
سه‌ره‌مرگدا بوو بانگی کردم له لای خوویه‌وه و هه‌والی کوچی
دوایی خوئی پیدام، خۆم پینه‌گیرا و ده‌ستم کرد
به گریان، به‌لام کاتیک بانگی کردم له لای خوئی و
موژده‌ی نه‌وه‌ی پیدام من یه‌که‌م که‌س ده‌بم له نه‌هلی بدیت
که پئی شاد ده‌بمه‌وه، دلم خو‌شبوو و زدرده‌خه‌ن گرتمی.“

9 649750 000383

Gül Devri - 8 Hz. Fatima